

Norges Naturvernforbund

Friends of the Earth Norway

C		Område- og naturminnevern, arealsaker
C1		Generelt
1	1929	Formennene i Østlandske, Vestlandske og Rogaland kretsforeninger drøfter arbeidet med å få revidert § 1 i Naturfredningsloven.
2	1967, nov.	Norges Naturvernforbund legger fram forslag til en ny naturvernlov.
3	1972	NOU 1972:1 Bruken av Norges naturressurser . Statsministeren.
4	1977	NOU 1977:1 Ny planleggingslov. MD.
5	1977	NOU 1977:31 Ressursregnskap. MD.
6	1980	NOU 1980:23 Naturvern i Norge. MD.
7	1983	NOU 1983:15 Planlov. MD.
8	1999	DN-håndbok 13-1999 om kartlegging av naturtyper.
9	07.12.2004	NOU 2004:28 Lov om bevaring av natur, landskap og biologisk mangfold (naturmangfoldloven). Utredningen er foretatt av et utvalg oppnevnt ved kgl. res. 20.04.2001.
C2		Naturresevater og biotopvern
1	1917	Nedalsmyrene vernes.
2	1922	150 mål urskog i Nordmarka fredes etter forarbeid og påtrykk av Østlandske Kredsforening for Naturfredning i Norge.
3	09.11.1923	Fokstummyra totalfredes ved kgl.res. mot jakt, fangst og fjerning av fugleegg.
4	24.02.1928	Plante- og dyrelivet i Bekkenesholmen naturpark i Tysfjord fredes ved kgl.res. etter anbefaling av Naturfredningsforeningen.
5	1929	Det første edelløvskogreservat i Norge, Stubberud skogpark i Akershus, opprettes.
6	1961	Vaggestenkollen naturresevat i Osloomarka opprettes ved administrativ fredning av Oslo kommune.
7	1967	Ved innledningen til UNESCOs Prosjekt Telma oppfordres de enkelte land til å frede store og velutviklede myrkomplekser av stor internasjonal verdi. Som eksempler nevnes Atnasjømyrene og Forra-området.
8	1967	Dverbergmyrene på Andøya i Nordland vernes som det første myrreservatet i Norge.
9	02.02.1971	Ramsar-konvensjonen, en global konvensjon om våtmarksområder av internasjonal betydning, særlig som

		tilholdssted for vannfugler, vedtas.
10	1971	Bouvetøya (50 km ²) i Antarktis fredes. Øya har stor bestand av bl.a. sjøelefant, pelssel, pingviner og stormfugler.
11	1972	Færdesmyra (12 km ²) i Neiden, Finnmark, fredes.
12	1973	En norsk plan for vern av myrer legges fram. I planen listes ti spesielt verneverdige myrer i internasjonal sammenheng og ca. 50 nasjonalt verneverdige myrer opp.
13	1973	Vikna (21 km ²) i Nord-Trøndelag fredes. Området er skjærgård med et rikt fugleliv.
14	1973	Nord-aust-Svalbard naturreservat opprettes. Området har Svalbards viktigste hiområder for isbjørn og er tilholdssted for de siste hvalrossene i øygruppen.
16	1973	15 mindre fuglereservater opprettes på Svalbard
17	09.07.1974	Norge slutter seg til Ramsar-konvensjonen.
18	1975	Nordre Øyeren naturreservat opprettes ved kgl. res. Området er Nordens største innlandsdelta med sine 63 kvadratkilometer.
19	1975	Nord-Fugløy (21 km ²) i Karlsøy, Troms, fredes.
20	21.12.1975	Ramsar-konvensjonen trer i kraft i Norge.
21	1976	Våtmarkskampanjen åpnes 30.03.
22	1976	Semka-Stødi (13 km ²) i Saltdal, Nordland, fredes. Området består av myr og fjell med et rikt fugleliv.
23	1977	Karlsøyvær (8km ²) i Bodø, Nordland, fredes.
24	1978	53 sjøfuglreservater opprettes i Oslofjorden.
25	1978	Arbeidet med fylkesvise verneplaner for sjøfuglreservater igangsettes.
26	1978	Den første fylkesplanen for vern av myrer foreligger i Østfold.
27	Våren 1986	Statens Naturvernråd legger fram en innstilling til ny landsplan for nasjonalparker i Norge - NOU 1986:13. Planen omfatter blant annet forslag til 3 naturreservater.
28	1986	10 myrer av internasjonal verneverdi, Telma-myrer, fredes som biogenetiske reservater.
29	1986	Nord-aust-Svalbard naturreservat opprettes.
30	22.12.2006	Finse biotopvernområde (6,7 km ²) opprettes ved kgl. res.
31	07.08.2009	Høyrokampen naturreservat i tilknytning til Breheimen nasjonalpark opprettes ved kgl. res.
C3		Nasjonalparker
1	21.12.1962	Rondane nasjonalpark (580 km ²) i Hedmark og Oppland opprettes ved kgl. res. som Norges første. Østlandske medvirker sterkt.
2	09.08.1963	Børgefjell nasjonalpark (1090 km ²) i Nordland og Nord-Trøndelag opprettes ved kgl. res. som Norges andre.
3	1964	Norges første landsplan for fredning av 16 områder som nasjonalparker legges fram av Statens

		Naturvernråd.
4	1966	St.meld. nr. 64 (1965 - 66), om en ny landsplan for nasjonalparker oversendes Stortinget.
5	14.06.1968	Ormtjernkampen nasjonalpark (9 km ²) i Oppland opprettes ved kgl. res. Skogforvalter Haakon Lie oppdaget urskog mens han holdt på med tømmerblikking under Ormtjernkampen i 1938. Blikkingen ble stoppet og arbeidet med vern startet. Etter frigjøringen fortsatte vernarbeidet med bistand av Det norske skogselskap. Østlandske Naturvernforening tok etter hvert over vernarbeidet, og et mindre område ble i 1956 administrativt fredet som "Ormtjernkampen villmark".
6	20.12.1968	Gutulia nasjonalpark (19 km ²) i Hedmark opprettes ved kgl. res. som Norges fjerde nasjonalpark.
7	06.02.1970	Gressåmoen nasjonalpark (180 km ²) i Nord-Trøndelag opprettes ved kgl. res.
8	06.02.1970	Øvre Pasvik nasjonalpark (63 km ²) i Finnmark opprettes ved kgl. res.
9	06.02.1970	Ånderdalen nasjonalpark (68 km ²) i Troms opprettes ved kgl. res.
10	23.05.1970	Stabbursdalen nasjonalpark (96 km ²) i Finnmark opprettes ved kgl. res.
11	1970	Norges Naturvernforbund setter i gang Aksjon Hardangervidda og SMS' hardangerviddagrupper er aktiv i vernarbeidet.
12	22.01.1971	Rago nasjonalpark (167 km ²) i Nordland opprettes ved kgl. res.
13	09.07.1971	Femundsmarka nasjonalpark (386 km ²) i Hedmark og Sør-Trøndelag opprettes ved kgl. res.
14	09.07.1971	Øvre Dividal nasjonalpark (750 km ²) i Troms opprettes ved kgl. res.
15	1973	Sør-Spitsbergen nasjonalpark (13 177 km ²) opprettes på Svalbard.
16	1973	Nordvest-Spitsbergen nasjonalpark (9 870 km ²) opprettes på Svalbard.
17	1973	Forlandet nasjonalpark (4 627 km ²) opprettes på Svalbard.
18	21.06.1974	Dovrefjell nasjonalpark (265 km ²) i Oppland og Sør-Trøndelag opprettes ved kgl. res. som Norges 12.
19	19.12.1975	Øvre Anarjokka nasjonalpark (1390 km ²) i Finnmark opprettes ved kgl. res. som Norges 13.
22	1986, april	Statens Naturvernråd legger fram en innstilling til ny landsplan for nasjonalparker i Norge - NOU 1986:13. Planen omfatter forslag til 26 nye nasjonalparker, 14 landskapsvernområder og 3 naturreservater samt utvidelse av 7 eksisterende nasjonalparker.
23	28.11.1986	Reisa nasjonalpark (803 km ²) i Troms opprettes ved kgl. res.
24	08.09.1989	Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark (1840 km ²) i Nordland opprettes ved kgl. res.
25	1991	Jostedalbreen nasjonalpark (1310 km ²) i Sogn og Fjordane opprettes ved kgl. res.
26	21.12.2001	Forollhogna nasjonalpark (1062 km ²) i Hedmark og Sør-Trøndelag opprettes ved kgl. res.
27	03.05.2002	Dovrefjell-Sundalsfjella nasjonalpark (1693 km ²) i Møre og Romsdal, Oppland og Sør-Trøndelag, inklusive den tidligere Dovrefjell nasjonalpark, opprettes ved kgl. res.
28	29.08.2003	Møysalen nasjonalpark (51 km ²) i Nordland opprettes ved kgl. res. som Norges 19.
29	24.10.2003	Dovre nasjonalpark (289 km ²) i Hedmark og Oppland opprettes ved kgl. res. som Norges 20.
30	2003	Nordre Isfjorden nasjonalpark (2 952 km ²) opprettes på Svalbard.

31	2003	Indre Wijdefjorden nasjonalpark (1 127 km ²) opprettes på Svalbard.
32	2003	Nordenskiöld Land nasjonalpark (1 362 km ²) opprettes på Svalbard.
33	2003	Sassen-Bünsow Land nasjonalpark (1 230 km ²) opprettes på Svalbard.
34	09.01.2004	Junkerdal nasjonalpark (682 km ²) i Nordland opprettes ved kgl. res. som Norges 21.
35	20.02.2004	Skarvan - Roltdalen nasjonalpark (441 km ²) i Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag opprettes ved kgl. res. som Norges 22.
36	17.12.2004	Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark (1924 km ²) i Nord-Trøndelag, inklusive den tidligere Gressåmoen nasjonalpark, opprettes ved kgl. res. som Norges 23.
37	17.12.2004	Lierne nasjonalpark (333 km ²) i Nord-Trøndelag opprettes ved kgl. res. som Norges 24.
38	29.04.2005	Folgefonna nasjonalpark (545 km ²) i Hordaland opprettes ved kgl. res. som Norges 25.
39	24.11.2006	Reinheimen nasjonalpark (1969 km ²) i Oppland og Møre og Romsdal opprettes ved kgl. res. som Norges 26.
40	08.12.2006	Seiland nasjonalpark (316 km ²) i Finnmark opprettes ved kgl. res. Den er Norges 27. - 28.
41	08.12.2006	Varangerhalvøya nasjonalpark (1804 km ²) i Finnmark, Syltefjorddalen naturreservat (19 km ²) og Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde (246 km ²) opprettes ved kgl. res. Nasjonalparken er Norges 27. - 28.
42	22.12.2006	Hallingskarvet nasjonalpark (450 km ²) i Buskerud og Finse biotopvernområde (6,7 km ²) opprettes ved kgl. res. som Norges 29.
43	2007	Regjeringen vedtar endring av verneforskriftene med krav til drivstoffkvalitet tilsvarende lett marin diesel for skip som seiler innenfor nasjonalparkene på østsiden av Svalbard.
44	29.05.2009	Lomsdal-Visten nasjonalpark (1102 km ²) opprettes ved kgl. res. og åpnes 26. juni. Samtidig opprettes Strauman landskapsvernområde (32 km ²). Verneområdene berører kommunene Brønnøy, Grane, Vefsn og Vevelstad i Nordland fylke. Nasjonalparken er Norges 30.
45	26.06.2009	Ytre Hvaler nasjonalpark (354 km ²) opprettes ved kgl. res. som Norges 31. 340 km ² er sjøareal. Parken ligger i kommunene Fredrikstad og Hvaler, og erstatter de fire tidligere sjøfuglreservatene Akerøya, Heia, Møren og Søndre Søster. Parken grenser til Kosterhavet nationalpark i Sverige.
46	07.08.2009	Breheimen nasjonalpark (1671 km ²) i Oppland og Sogn og Fjordane opprettes ved kgl. res. som den første etter den nye naturmangfoldloven. Samtidig opprettes det ett tilhørende naturreservat og fem tilhørende landskapsvernområder. Verneområdene dekker totalt 1749 km ² i kommunene Lom, Skjåk og Luster. Ca. 28 % er statsallmenning, 54 % bygdeallmenning (Skjåk) og resten privat grunn. Åpningen av parken finner sted 14. og 15. august. Parken er Norges 32.
47	2009, aug.	Ordførerne i trøndelagskommunene Verran, Namdalseid, Osen, Roan og Åfjord foreslår opprettelse av en nasjonalpark på 400 km ² i et område som tidlig på 1970-tallet ble reddet fra å bli skytefelt for forsvaret.
48	04.09.2009	Regjeringen vedtar endring av verneforskriftene med krav til drivstoffkvalitet tilsvarende lett marin diesel for skip som seiler innenfor nasjonalparkene på vestsiden av Svalbard.